REPU
MINI
DREJTOR

ECONOMY AND BUDGET

SHKURT - FEBRUARY
2006

TIRANE

Raporti Mujor

Shkurt 2006

Personi i kontaktit: Luiza JANO
Telefon: ++355 4 258437
E-mail: macro.director@minfin.gov.al
www.minfin.gov.al

PERMBAJTJA

1. VECORITE KRYESORE.....4

2. TIPARE TË TABELAVE SPECIFIKE.....6

   a. IÇK DHE TREGUES TË TJERË.....8
   b. SEKTORI FISKAL.....11
   c. SEKTORI I JASHTEM…… …….13
   d. SEKTORI MONETAR……...……..14

3. TABELAT MBËSHTETËSE

   a. Indeksi i Çmimeve të Konsumit
   b. Kursi i këmbimit
   c. Buxheti i konsoliduar
   d. Shpenzimet institucionale
   e. Shpenzimet sipas funksionit
   f. Investimet
   g. Të ardhurat sipas burimeve
   h. Të ardhurat sipas klasifikimit ekonomik
   i. Financimi i defiçitit
   j. Mjete valutore neto
   k. Krediti i brendshëm
   l. Oferta e parasë
   m. Depozitat sipas burimeve

1. VECORITE KRYESORE :

- **Indeksi i çmimeve te konsumit** ne muajin Shkurt 2006, arriti ne 110.2 perqind, duke shenuar nje rritje mujore prej 0.4 përqind, pas rritjes prej 0.2 perqind dhe 2.2 perqind, perkatesisht ne muajt janar_06 dhe dhjetor_05. Norma vjetore e inflacionit, per muajin Shkurt ishte 1.3 perqind, duke qendruar brenda objektivit te Bankese se Shqiperise, prej 2 – 4 perqind.

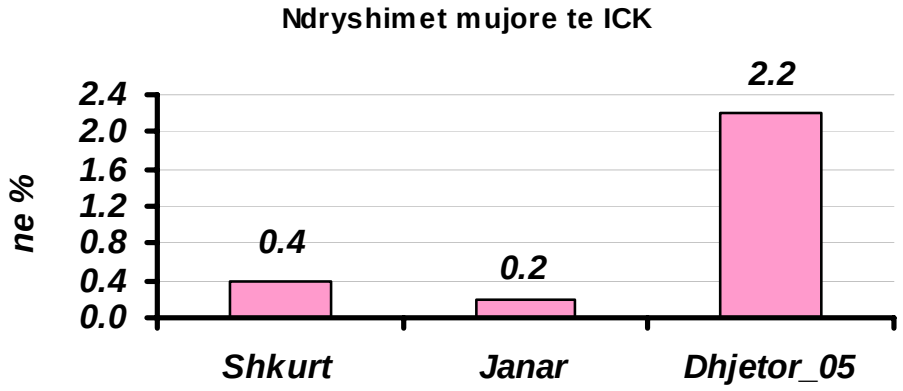

- **Kursi mesatar i kembimit** te monedhes vendase me dy monedhat kryesore te huaja, per muajin Shkurt 2006, ishte:

  - 102.56 leke per dollare
  - 122.55 leke per euro

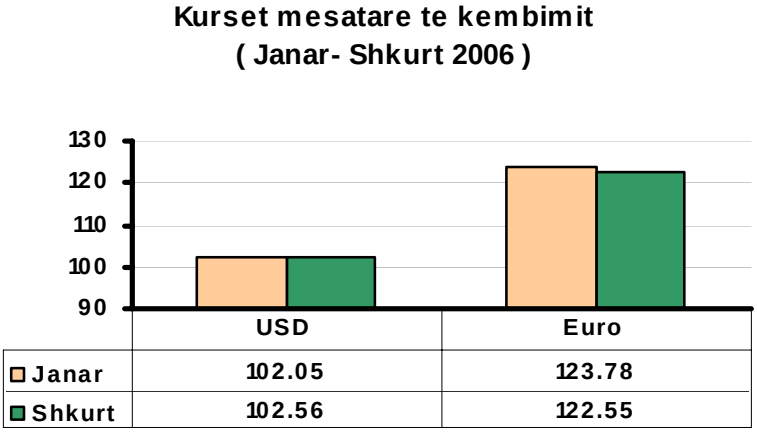

Ne muajin Shkurt, monedha vendese, rezultoi me nje mbicmim kundrejt monedhes europiane, Euros dhe me nje nencmim kundrejt dollarit amerikan. Sjellja e monedhes sone ne tregun vendas eshte reflektimi i sjelljes se dy monedhave ne tregjet nderkombetare monetare si dhe i nderhyrjeve ne treg nga ana e Bankes se Shqiperise.

- Gjate muajit Shkurt 2006, **normat e interesit te depozitave** 12-mujore ne leke, kane pesuar nje renie ne vlere absolute prej 0.16 perqind krahasuar me muajin Janar, ku normat e interesit ishin 5.50 perqind. Ne muajin shkurt 2006 normat e interesit te depozitave 12-mujore ne leke arriten koten e 5.34 perqind.

Rritje te lehte per kete muaj kane pesuar depozitat me afat 6-mujor, te krahasuara me nje muaj me pare (Janar '06) me 0.24 perqind dhe normat me afat 3-mujor, me 0.05 perqind. Renie prej 0.26 perqind kane pesuar normat per depozitat me afat 24-mujor, te cilat arriten nivelin e 6.37 perqind.

Krahasuar me te njejten periudhe te nje viti me pare, renien me te larte vjetore e kane patur normat e interesit te depozitave 12-mujore dhe 6-mujore, respektivisht me rreth 0.38 perqind dhe 0.47 perqind,.

Normat e interesit te depozitave

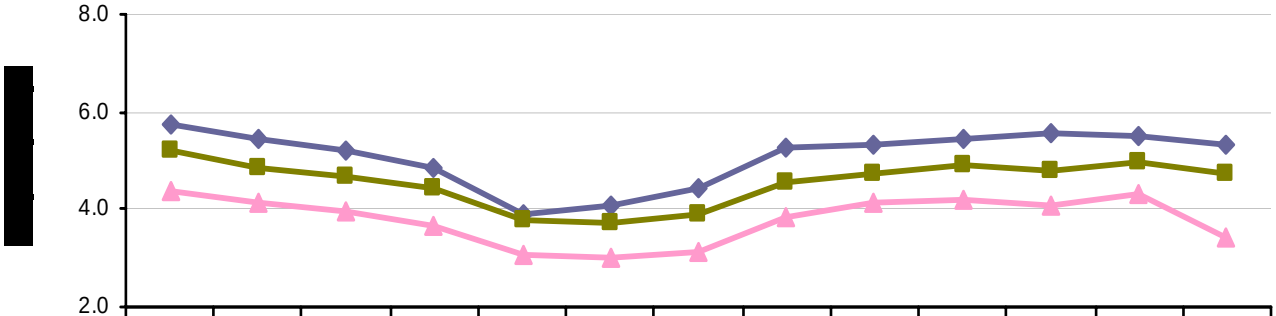

	Shku '05	Mars '05	Prill '05	Maj '05	Qersh '05	Korr '05	Gusht '05	Shtat '05	Tet '05	Nent '05	Dhje '05	Jan '06	Shku '06
12-M	5.72	5.44	5.22	4.87	3.89	4.06	4.42	5.28	5.32	5.45	5.57	5.50	5.34
6-M	5.18	4.85	4.70	4.41	3.77	3.72	3.90	4.55	4.75	4.89	4.77	4.95	4.71
3-M	4.36	4.16	3.95	3.65	3.08	3.02	3.13	3.87	4.11	4.17	4.07	4.33	3.41

Depozitat ne valute (euro dhe usd) kane pasur tendenca renie per muajin Shkurt, duke ndryshuar ne kete menyre trendin rrites, qe ishte ne fund te vitit '05 dhe ne janar 2006.

❖ Situata buxhetore

Ne fund te muajit Shkurt 2006, situata buxhetore, paraqitet si vijon:

1. **Deficiti i pergjithshem** buxhetor arriti ne rreth +7.47 miliarde leke, ose rreth -20.39 perqind e deficitit buxhetor per vitin 2006.
2. **Te ardhurat gjithsej** arriten ne rreth 32.721 miliarde leke ose rreth 14.76 perqind e programit vjetor 2006.
3. **Shpenzimet buxhetore** arriten ne rreth 25.25 miliarde leke, ose rreth 9.77 perqind e totalit te shpenzimeve buxhetore te planifikuara per gjithe vitin 2006.

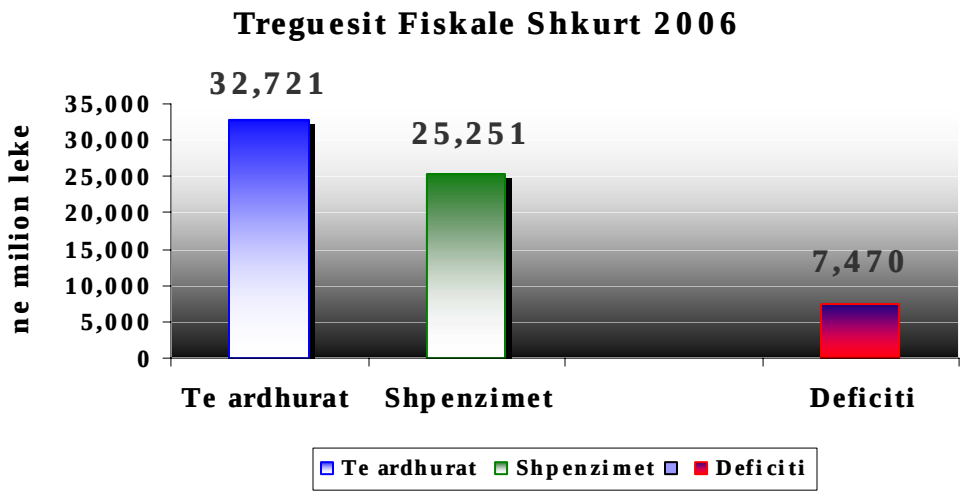

❖ **Deficiti i pergjithshem** arriti ne +7.47 miliarde leke nga 1.692 miliarde leke te parashikuar per kete periudhe 2-mujore, duke tejkaluar kufijte e parashikuar.

❖ **Të ardhurat gjithsej** arritën në rreth 14.76 përqind të parashikimit vjetor. Ato përfshijnë:

- Mbledhjet e te ardhurave tatimore nga administrata e tatimeve dhe doganave në 15.30 përqind të programimit vjetor;
- Kontributet për sigurimet shoqërore prej 16.18 përqind;
- Të ardhurat jo-tatimore 14.74 përqind e buxhetit vjetor; dhe
- Të ardhurat nga pushteti lokal, 13.54 përqind e planifikimit vjetor

Megjithëse shpenzimet totale ishin rreth 9.77 përqind e buxhetit vjetor, **shpenzimet korrente** arriten ne rreth 24.288 miliardë lekë ose rreth 11.85 përqind e programimit vjetor, pjesërisht si rezultat i shpenzimeve të larta në pagesat e interesit me rreth 12.50 perqind te buxhetit vjetor, te shpenzimeve per sigurimet sociale me rreth 14.78 përqind e buxhetit vjetor dhe i shpenzimeve operative dhe te mirembajtjes me rreth 7.09 perqind e buxhetit vjetor.

❖ Bilanci i pagesave

Bilanci i pagesave per tremujorin e kater 2005, rezultoi me nje sufiçit te pergjithshem prej 95.2 milion dollare. Kjo ishte rezultat i nje:

- defiçiti te Llogarise Korente, prej rreth 274.8 milion dollare;
- suficiti te Llogarise se Kapitalit, prej rreth 28.6 milion dollare;
- sufiçiti te Llogarise Financiare, prej rreth 228.6 milion dollare;
- bilanci pozitiv ne "Gabime dhe harresa neto" prej rreth 112.8 milion dollare.

Komponentet kyc te defiçitit te **Llogarise Korente** prej 274.8 milion dollare ishin nje:

- bilanc tregtar negativ prej 539.9 milion dollare;
- defiçit prej 83.3 milion dollare ne bilancin e sherbimeve;
- suficit prej 45.7 milion dollare ne bilancin e te ardhurave;
- suficit prej 302.7 milion dollare ne transfertat/ te ardhurat nga emigrantet.

Në baze kumulative, bilanci i pagesave per vitin 2005, rezultoi me sufiçit të përgjithshëm, prej 151.4 milionë dollare.
Komponentët kyç ishin:

- defiçiti prej 557.3 milionë dollare, në llogarinë korrente,
- sufiçiti prej 123.8 milionë dollare ne llogarine kapitale,
- suficiti prej 385.6 milionë dollare në llogarinë financiare,
- bilanc pozitiv i gabimeve dhe harresave neto prej 189.3 milionë dollare.

❖ **Oferta totale e parase,** e matur nga M3 arriti në 580 miliardë lekë në fund të muajit Shkurt, duke shenuar një rritje prej rreth 12 perqind, krahasuar me te njejten periudhe te nje viti me pare.

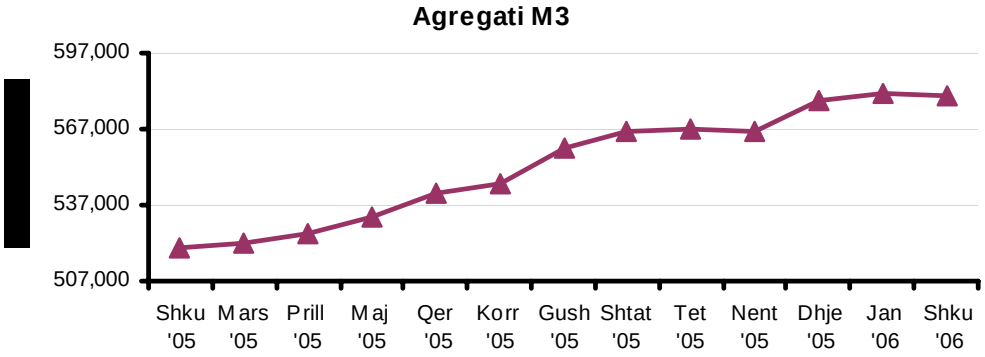

Kjo rritje vjetore, erdhi si pasoje e rritjes se **depozitave pa afat** ne leke me rreth 103 perqind, depozitave ne valute me rreth 26 perqind, uljes se depozitave me afat ne leke me rreth 9 perqind dhe rritjes te parase jashte sistemit me rreth 5 perqind.

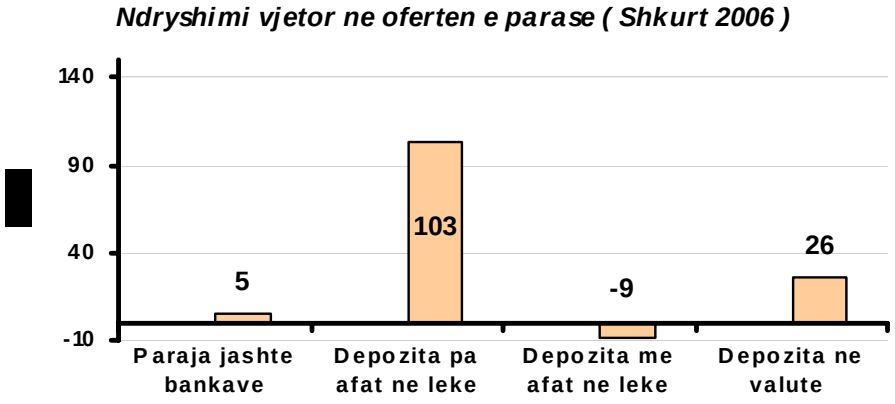

Ndikimin kryesor ne rritjen e ofertes monetare gjate muajit Shkurt e kane patur rritja e depozitave pa afat ne leke, te cilat vetem gjate ketij muaji u rriten me rreth 1.6 miliarde leke. Depozitat me afat ne leke pesuan nje renie prej rreth 0.8 miliarde leke kete muaj, ndersa depozitat ne valute pesuan nje rritje te theksuar per kete muaj me rreth 1.6 miliarde leke.

2. TIPARE TE TABELAVE SPECIFIKE:

a. Indeksi i Çmimeve te Konsumit dhe tregues të tjerë:

Indeksi i Çmimeve te Konsumit

Indeksi i Cmimeve te Konsumit, per muajin Shkurt '06 pesoi nje rritje prej 0.4 perqind, krahasuar me muajt Janar '06 dhe Dhjetor '05, kur ky indeks ishte perkatesisht 0.2 perqind dhe 2.2 perqind. Ndryshimet respektive ne te njejtet muaj te nje viti me pare ishin 0.4 perqind, 0.8 perqind dhe 2.2 perqind.

Rritja prej 0.4 perqind e indeksit te çmimeve te konsumit per muajin Shkurt erdhi kryesisht si rezultat i rritjes se indeksit te cmimeve te grupit "Ushqime dhe pije alkolike" me 1.0 perqind, rritje e cila u shkaktua si rezultat i rritjes se cmimeve per nengrupet "zarzavate perfshi patate" dhe "fruta" respektivisht me 5.9 perqind dhe 2.9 perqind.

Ne ndryshim nga nje muaj me pare rritje per kete muaj pesoi edhe indeksi i cmimeve te grupit "Pije alkolike dhe duhan" me 0.4 perqind, rritje e cila u diktua nga rritja e cmimeve te birres dhe cigareve respektivisht me 0.9 perqind dhe 0.2 perqind.

Uljen me te madhe gjate ketij muaji e pesoi grupi "Veshje dhe kepuce", ne nje mase prej 1.1 perqind. Kjo ulje u shkaktua si rezultat i cmimeve per nengrupet "Kepuce" me rreth 1.6 perqind.

Norma vjetore e inflacionit ne muajin Shkurt arriti ne 1.3 perqind duke qendruar brenda objektivit te Bankes se Shqiperise.

Ndryshimet vjetore te indeksit te çmimeve te konsumit, ne perqindje, per vitet 2005 dhe 2006 paraqiten ne tabelen e meposhtme :

	Jan	**Shku**	**Mars**	**Prill**	**Maj**	**Qer**	**Korr**	**Gusht**	**Shta**	**Tet**	**Nen**	**Dhj.**
2005	3.3	1.8	1.6	1.3	2.0	2.9	1.8	2.3	3.1	3.3	3.0	2.0
2006	1.4	1.3										

Kursi mesatar i këmbimit

Kursi mesatar i kembimit te lekut me dollarin amerikan, kundrejt nje muaj me pare, gjate shkurtit shenoi nje rritje prej 0.5 perqind kundrejt Janar 2006. Ne fund te muajit Shkurt, dollari amerikan arriti nivelin 103.12 leke/dollare.

Kursi mesatar i kembimit te lekut kundrejt dollarit amerikan ne muajin Shkurt 2006, arriti ne 102.56 leke/dollare.

Kursi mesatar i kembimit te lekut kundrejt Euros ne muajin Shkurt 2006, arriti ne 122.55 Leke/Euro, duke shenuar nje renie prej 1.0 perqind krahasuar me nje muaj me pare. Ne fund te muajit Shkurt nje euro u kembye me 122.50 leke.

Gjate ketij muaji u konstatua mbicmim i lekut kundrejt Euros dhe me nencmim kundrejt dollarit amerikan.

Ne krahasim me muajin Shkurt te vitit te kaluar rezulton se monedha shqiptare eshte zhvleresuar ndaj dollarit amerikan ne masen 5.4 perqind dhe eshte vleresuar kundrejt monedhes europiane, Euro me 3.3 perqind.

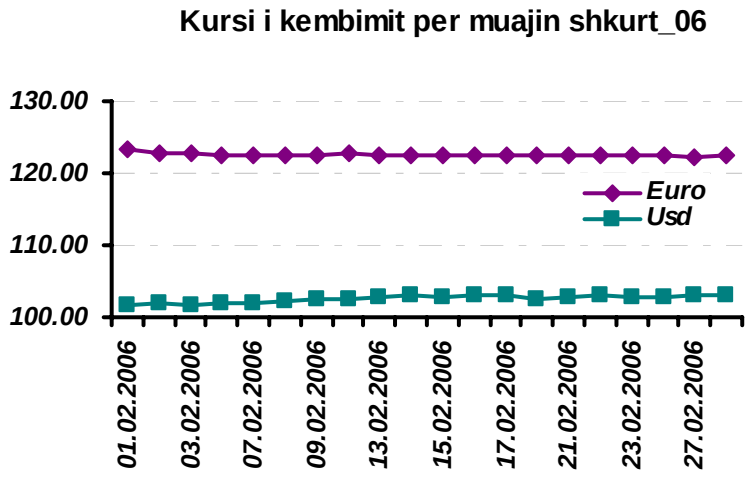

Mbicmimi i lekut, kundrejt monedhes europiane Euro dhe nencmimi kundrejt monedhes amerikane, ne rradhe te pare eshte i lidhur me ecurine e tyre ne tregjet monetare nderkombetare, duke reflektuar sjelljen e tyre ne tregun e brendshem monetar. Kursi i kembimit te euros me dollarin amerikan pesoi nje renie mesatare duke arritur ne rreth 1.195 dollare/euro.

Nder faktoret e brendshem qe kane ndikuar ne ecurine e monedhes vendase gjate muajit shkurt permendim: normen reale te interesave ne leke me te larte se normat ne valute,

rritja e besimit te publikut ne sistemin financiar dhe e biznesit tek monedha vendase situata e konsoliduar makroekonomike, ulja sezonale e importeve per kete periudhe etj.

Interesi i huave 12-mujore gjate muajit shkurt pesoi nje renie prej 0.24 perqind, duke arritur ne 13.52 perqind nga 13.76 perqind qe ishte ne muajin janar. Rritje per kete muaj pesoi norma per interesin e huave 6-mujore me 0.69 perqind, krahasuar me nje muaj me pare. Interesi i huave 6-mujore per muajin shkurt arriti ne 13.01 perqind.

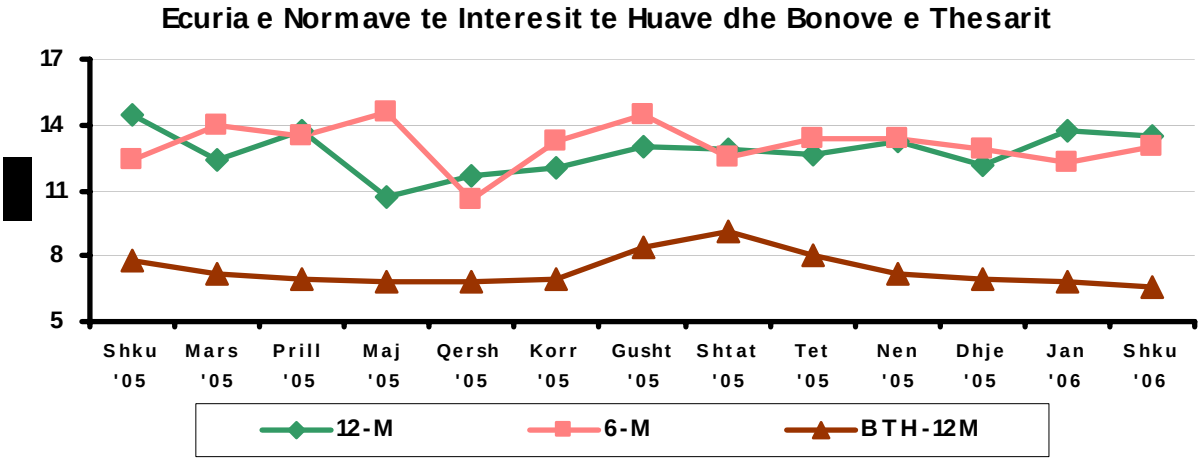

Normat e interesit te bonove te thesarit gjate muajit shkurt 2006, per bonot me maturim 12 mujor, 6 mujor dhe 3 mujor, ishin perkatesisht, 6.62 perqind, 6.33 perqind dhe 5.14 perqind. Edhe gjate ketij muaji ashtu si ne muajin paraardhes, normat e interesit te bonove te thesarti ndoqen nje trend renes, si rezultat i permiresimit te gjendjes se likuiditeteve ne treg, gje qe u reflektua ne uljen e interesave te transaksioneve ne tregun nderbankar dhe ne uljen e yield-it te bonove te thesarit,.

b. Sektori Fiskal

Buxheti i Konsoliduar

Ne fund te muajit Shkurt, jane mbledhur rreth 32.721 miliarde leke te ardhura, perkundrejt shpenzimeve te pergjithshme prej 25.251 miliarde leke, qe perfshijne 24.288 miliarde leke ne shpenzime korente dhe 0.964 miliarde leke shpenzime kapitale.

Si rrjedhim, deficiti ishte ne nivelin e +7.47 miliarde leke.

Mbledhja e te ardhurave perben rreth 14.76% te te ardhurave buxhetore per vitin 2006, ndersa shpenzimet perbejne 9.77% te buxhetit te planifikuar. Shpenzimet korente jane rreth 11.85% e planifikimit vjetor, ndersa shpenzimet kapitale jane rreth 2.08% e ketij planifikimi.
Nga te ardhurat gjithsej, pjesa e te ardhurave te mbledhura nga Drejtoria e Pergjithshme te Tatimeve dhe Doganave eshte rreth 22.24 miliarde leke (ose rreth 15.30 % e te ardhurave vjetore te planifikuara), te ardhurat e mbledhura nga pushteti vendor 1.519 miliarde leke (13.54% e te ardhurave vjetore te planifikuara), kontributet e sigurimeve shoqerore dhe shendetesore 6.474 miliarde leke (16.18% e te ardhurave vjetore te planifikuara), dhe te ardhurat jo-tatimore ne nivelin e 2.437 miliarde leke (14.74% e te ardhurave vjetore te planifikuara).

Nga totali i shpenzimeve korente prej 24.288 miliarde leke, 7.888 miliarde leke (32%) eshte shpenzuar per personelin, 3.775 miliarde leke (16 %) per interesat, 1.511 miliarde leke (6%) per shpenzime operative dhe mirembajtje, 0.171 miliarde leke (1%) per subvencione, 8.735 miliarde leke (36%) per shpenzimet e sigurimeve shoqerore dhe shendetsore dhe 1.410 miliarde leke (6%) per shpenzimet e qeverisjes vendore dhe 0.798 miliarde leke (3%) per shpenzimet e tjera.

Keto perfaqesojne 13.44% (shpenzime personeli), 12.50% (shpenzime per interesat), 7.09% (shpenzime operative dhe te mirembajtjes), 6.73% (subvencione), 14.78% (sigurimet shoqerore dhe shendetsore), 6.61% dhe 6.91% (per shpenzimet e qeverisjes vendore dhe shpenzimet e tjera) perkundrejt buxhetit te planifikuar vjetor.

c. Sektori i Jashtëm

Bilanci i Pagesave

Tiparet kryesore të bilancit të pagesave për periudhen Janar - Dhjetor 2005 ishin:

Nje sufiçit i pergjithshem ne bilancin e pergjithshem, prej 151.4 milion dollare, rezultat ky i nje:

- defiçiti te Llogarise Korente, prej 557.3 milion dollare;
- suficit te Llogarise Kapitale, prej 123.8 milion dollare;
- sufiçit te Llogarise Financiare, prej 386.5 milion dollare;
- bilanci pozitiv ne Gabime dhe Harresa neto“ prej 189.3 milion dollare;

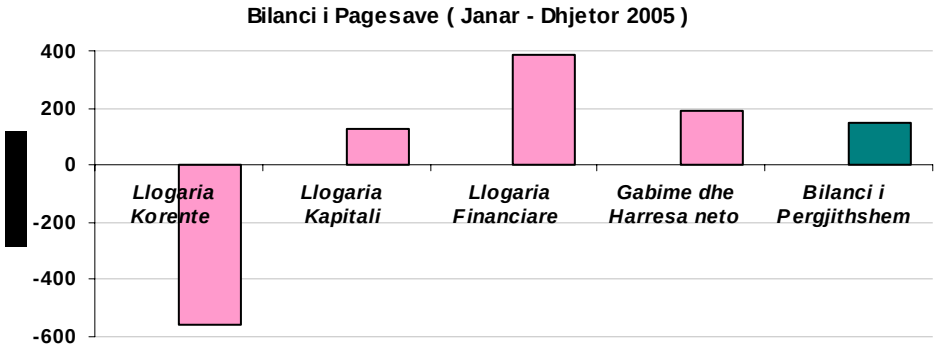

Komponentet kyc te defiçitit te Llogarise Korente prej 557.3 milion dollare ishin nje:

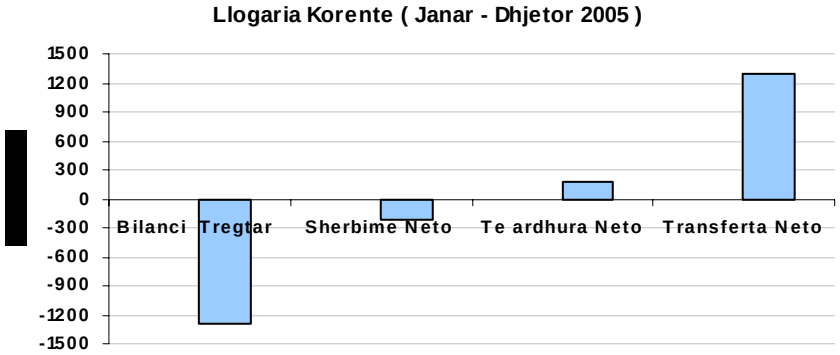

- bilanc tregtar negativ prej 1,826.9 milion dollare;
- deficit prej 207.1 milion dollare ne bilancin e sherbimeve ;
- suficit prej 178.7 milion dollare ne bilancin e te ardhurave ;
- suficit prej 1,298.2 milion dollare levizjet e transfertave dhe dergesave.

Zërat kryesorë në flukset pozitive në llogarinë kapitale dhe llogarine financiare përfshijnë:

- flukset pozitive të investimeve direkte prej 295.4 milionë dollare;
- flukset negative të investime portofoli prej 6.8 milionë dollare;
- flukset pozitive të kapitaleve të tjera prej 131.0 milionë dollare;

d. Sektori Monetar

Mjetet Valutore Neto te sistemit bankar

Gjate muajit Shkurt 2006, sistemi bankar ka shenuar rritje te mjeteve valutore neto, ne rreth 19.7 miliarde leke krahasuar me te njejten periudhe te nje viti me pare.

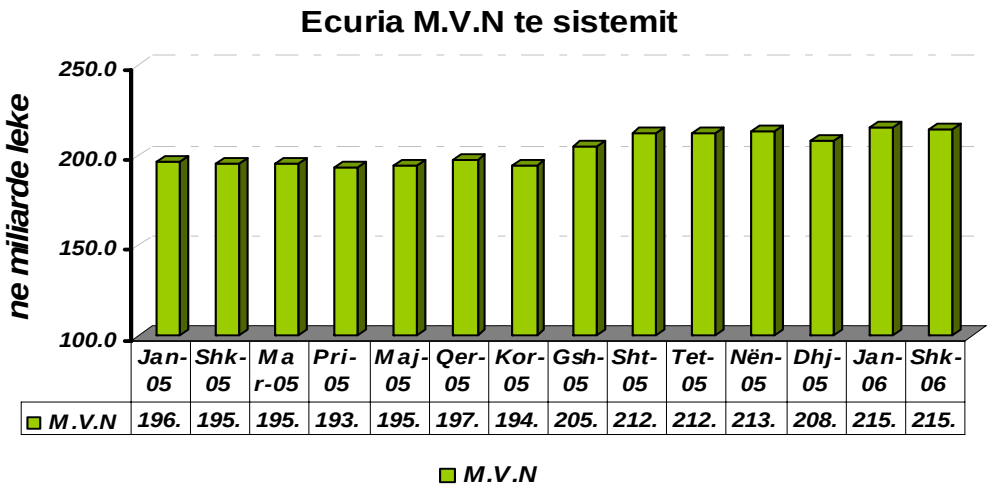

Kjo rritje ka ardhur si pasoje e rritjes se mjeteve valutore neto te bankave te nivelit te dyte, me rreth 1.9 miliarde leke dhe rritjes se mjeteve valutore neto, ne Banken e Shqiperise, me 18 miliarde leke.

Ne muajin Shkurt sistemi bankar rezulton me nje renie prej 0.3 miliarde leke ne mjetet valutore neto, krahasuar me nje muaj me pare (janar '06), renie e cila erdhi si rezultat i renies se mjeteve valutore neto te bankave te nivelit te dyte me rreth 0.27 miliarde leke, si dhe renies se mjeteve valutore neto ne Banken e Shqiperise, me 0.06 miliarde leke.

Kredia per ekonomine

Teprica e kredise per ekonomine ne fund te muajit Shkurt 2006 arriti ne 128.9 miliarde leke. Rritja e teprices së kredise, krahasuar me nje vit me pare shenoi vleren 52.9 miliardë leke, me nje rritje prej rreth 70 për qind. Kredia e akorduar nga sistemi bankar edhe gjate fillimit te vitit 2006, ka qene ne rritje, duke vazhduar keshtu trendin pozitiv te nisur qe ne vitin 2005.

Nga struktura e teprices se kredise sipas monedhave vazhdon të mbizoterohet nga kredia në valute, duke perbere rreth 74 perqind te totalit te treprices se kredise.

Kete muaj u vu re qe pesha specifike e kredive per individet, pesoi nje rritje te lehte prej 0.1 perqind, duke arritur ne nivelin 31.6 perqind.

Oferta e Parasë

Oferta e parasë (e matur me M3), per muajin shkurt ka shenur nje renie prej 0.21 perqind perqind, karahasuar me nje muaj me pare. Kjo oferte arriti ne rreth 580 miliardë lekë në fund të muajit shkurt duke shenuar nje rritje te konsiderueshme prej 2.2 miliarde leke kundrejt nivelit te rregjistruar ne muajin dhjetor 2005. Rritja vjetore e ketij treguesi ishte 12 perqind, duke pesuar ulje te ketij ritmi krahasuar me 18.3 perqind qe ishte gjate muajit qershor 2005. Ngadalësimi i ritmit të ofertës monetare është reflektuar kryesisht në preferenca e individeve per te investuar ne bono thesari, gje qe ka cuar ne uljen e depozitave ne leke.
Niveli i parase jashte bankave eshte rritur me 7.0 miliarde leke ne krahasim me muajin shkurt 2005, por duhet theksuar fakti qe eshte ulur me rreth 10.5 miliarde leke krahasuar me muajin dhjetor 2005. Rritja vjetore e ketij treguesi ishte 5 perqind.

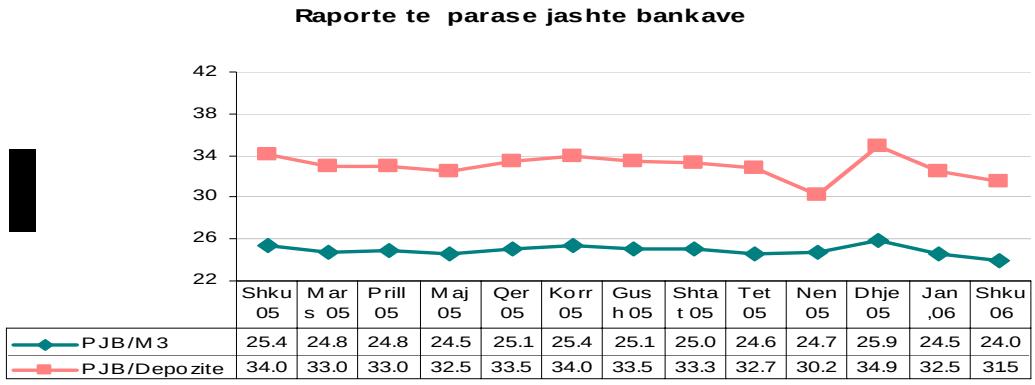

	Shku 05	Mars 05	Prill 05	Maj 05	Qer 05	Korr 05	Gush 05	Shtat 05	Tet 05	Nen 05	Dhje 05	Jan ,06	Shku 06
PJB/M3	25.4	24.8	24.8	24.5	25.1	25.4	25.1	25.0	24.6	24.7	25.9	24.5	24.0
PJB/Depozite	34.0	33.0	33.0	32.5	33.5	34.0	33.5	33.3	32.7	30.2	34.9	32.5	315

Raporti i parase jashte bankave ndaj ofertes monetare, ne fund te muajit shkurt arriti ne 24.0 perqind duke shenuar nje renie prej 1.92 perqind ne krahasim me muajin dhjetor

2005. Raporti i parase jashte bankave me depozitat ne muajin shkurt arriti ne rreth 31.5 perqind duke pesuar nje renie mujore prej 1.0 perqind ne krahasim me muajin janar '06.

Depozitat ne leke, si perberesi kryesor i ofertes monetare, kane pesuar nje rritje prej 0.7 miliarde leke ne krahasim me muajin janar 2006. Rritje prej rreth 1.6 miliarde leke ne krahasim me muajin janar 2006 pesuan edhe depozitat ne valute. Norma vjetore e rritjes se tyre ne fund te muajit shkurt arriti ne 26 perqind nga 27 perqind qe ishte ne fund te muajit janar.

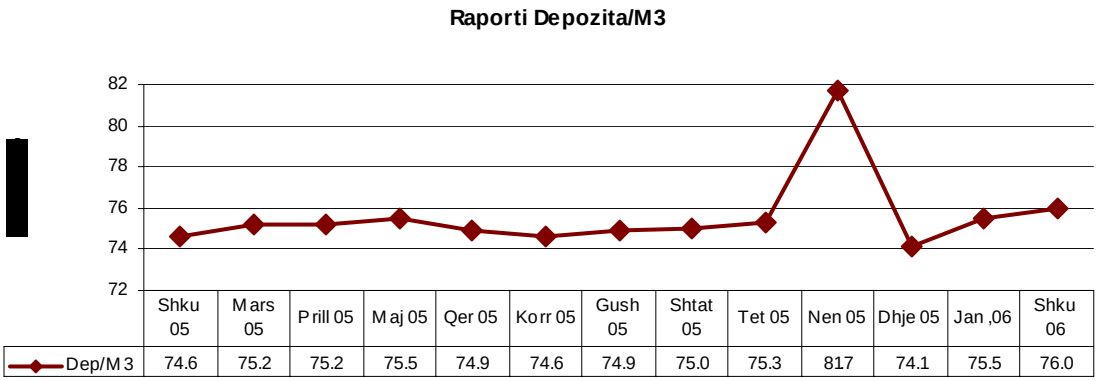

	Shku 05	Mars 05	Prill 05	Maj 05	Qer 05	Korr 05	Gush 05	Shtat 05	Tet 05	Nen 05	Dhje 05	Jan ,06	Shku 06
Dep/M3	74.6	75.2	75.2	75.5	74.9	74.6	74.9	75.0	75.3	817	74.1	75.5	76.0

Rritja e depozitave në valutë gjatë muajit shkurt është mbështetur kryesisht nga rritja e depozitave te sektorit privat, të cilat kanë përbërë rreth 76 përqind të rritjes së depozitave totale në valutë.

Depozitat sipas Burimeve

Gjate muajit shkurt 2006:

- Sektori i individeve, zuri nivelin me te larte te depozitave pa afat ne leke me rreth 64 perqind, ndjekur nga sektori privat, me rreth 23 perqind dhe nga ndermarrjet publike jofinanciare, me 9 perqind.
- Individet dhe sektori privat ishin gjithashtu burimi me i rëndësishëm i depozitave në monedhe të huaj, perkatesisht me rreth 76 perqind dhe rreth 17 perqind.
- Familjarët ishin dukshëm burimi me i rëndësishëm i depozitave me afat në lekë (97 përqind e totalit)

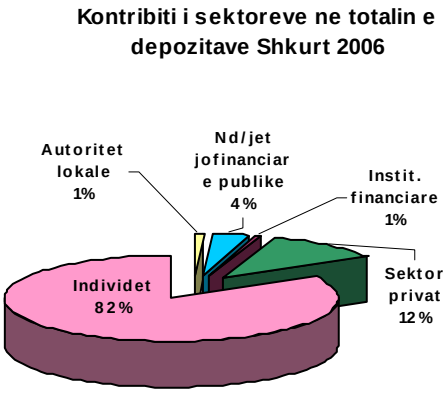

➢ Në përgjithësi, familjarët përbëjnë pjesën më të madhe (rreth 83 përqind) të depozitave totale prej rreth 441 miliardë lekë ne muajin shkurt 2006. Ata ndiqen nga sektori privat (12 përqind), ndërrmarjet publike jo-financiare (3.51 përqind) dhe autoritetet lokale (0.85 përqind). Institucionet financiare kontribuan me rreth 0.72 për qind ne totalin e depozitave.

➢ Gjatë muajit shkurt 2006, krahasuar me nje muaj me pare, niveli i përgjithshëm i depozitave u rrit dukshem me 2.3 miliardë lekë, si rezultat i rritjes se depozitave pa afat ne leke (1.6 miliard leke), depozitave ne monedhe te huaj (1.6 miliard leke) dhe renies se depozitave me afat në lekë (me rreth 0.8 miliardë lekë).

➢Depozitat pa afat ne leke te familjareve, pesuan nje rritje te konsiderueshme prej rreth 0.2 miliarde leke, ndersa depozitat me afat ne leke te familjareve pesuan nje rritje, prej rreth 0.5 miliarde leke.